

Právo Značení textilu

Dnešní exkurz do právního povědomí nepovede k ochranným známkám, značkovému oblečení, jeho padělkům a podobně, ale k cedulkám, které často ignorujeme nebo odstrháváme, protože nám překáží. Proč nás vůbec výrobci a prodejci zásobují takovým kvantem informací v různých světových jazycích? Nemohou jinak, mají to nařízené. A my bychom těmto informacím měli věnovat patřičnou pozornost.

Materiálové složení

Při nákupu textilních výrobků musíme být vždy přesně informováni, z jakých konkrétních textilních vláken byly vyrobeny, což je někdy problém. Prodejci a výrobci se předhánějí, či látka na bundě nepropustí ani kapku deště, a přitom nechá tělo dýchat, či svetr více zahřeje a nepokouše. Reklamní sdělení používají nejrůznější názvy pro nové sofistikované textilie – gore-tex, syberium, SuperDryntex, fleece, spylon, merino a mnoho dalších. Běžný uživatel z toho moudrý nebude, protože se ve většině případů jedná o konkrétní úpravu některého ze standardních vláken s vlastní obchodní značkou, převážně jde o úpravu polyestrového vlákna. Co vám zní lépe? 100% fleece nebo 100% polyester? Z hlediska použitého vlákna jde o to samé, obchodní značka ale lépe prodává.

Již od roku 2011 platí evropské nařízení, které

přikazuje prodejčům textilu používat jednotné názvy schválených textilních vláken. Obchodní názvy mezi nimi nenajdete, neboť se jedná právě o úpravu některého ze známých vláken. Nařízení se vztahuje na textilní výrobky, u kterých vlákna tvoří 80% hmotnosti, ale také na čalounění nábytku, deštníky či matrace.

Označování má svůj řád. Pokud je výrobek z více druhů vláken, musí být uvedený názvem a procentním hmotnostním podílem v sešupném pořadí. Tričko vyrobené z bavlny a polyesteru musí být například označeno následovně – 80% bavlna, 20% polyester. Nepřípustné jsou zkratky. Fleeceová mikina vyrobená ze 100% PES je špatně označená, ačkoliv nám asi dojde, že není ze psů, ale z polyesteru. Pokud je dodržena podmínka uvedení schváleného názvu textilního vlákna, může ji prodejce doplnit o název obchodní značky konkrétní úpravy. Zde přijdou na řadu

ony atraktivnější názvy, vždy ale ve spojení s těmi oficiálními tak, aby to nemátlo spotřebitele.

Označení na výrobku musí být trvanlivé, snadno čitelné, viditelné a přístupné. Je-li použita etiketa, musí být bezpečně připojena. Výrobci šetří náklady, a protože musí informovat v úředním jazyce každého státu, kam své zboží dodávají, je snazší už z výroby připojit informaci ve všech jazycích, které přicházejí v úvahu. Zajistit informace o materiálovém složení je nutné už před samotným nákupem na obalech, v katalogích či prospektech. Každý e-shop je musí přesně uvádět v popisu výrobku, bohužel české internetové obchody v tom velmi často chybují.

Údržba

Zákon o ochraně spotřebitele prodejčům přikazuje, aby své zákazníky seznámili s vlastnostmi zboží a způsobem jeho údržby. U textilních výrobků jsou tyto informace obzvláště

důležité, protože špatnou údržbou trpí a mohou se poškodit či zničit. I zde musí být informace srozumitelná, čitelná a samozřejmě pravdivá. Zákon umožňuje používat nejen text, ale také symboly a piktogramy. Pokud jsou použity, prodávající musí na požádání vysvětlit nebo zpřístupnit jejich význam. Vanička s číslicí udávající maximální teplotu, ve které lze prát, bude srozumitelná každému. Trojúhelníček, čtvereček či kolečko už vyžadují drobnou erudici. Nejrozšířenější systém symbolů vyvíjí už přes padesát let mezinárodní asociace pro označování textilu Ginetex. Ta pak licencemi umožňuje užívání symbolů výrobcům a prodejčům. V České republice asociaci zastupuje spolek SOTEX GINETEX CZ. Označení je chráněné ochrannou známkou a jednotlivé symboly mají své pořadí a tvar. První v řadě je vanička určující způsob praní, druhý trojúhelník bělení, třetí čtverec obsahuje informaci o sušení, čtvrtá žehlička odstupňování teploty žehlení podle teček a konečně poslední kroužek sděluje informaci, že údržbu je třeba svěřit profesionální prádelně či čistírně. Podrobně

vysvětlení k jednotlivým symbolům najdete na webu www.symbolyudrzby.cz.

Velikosti

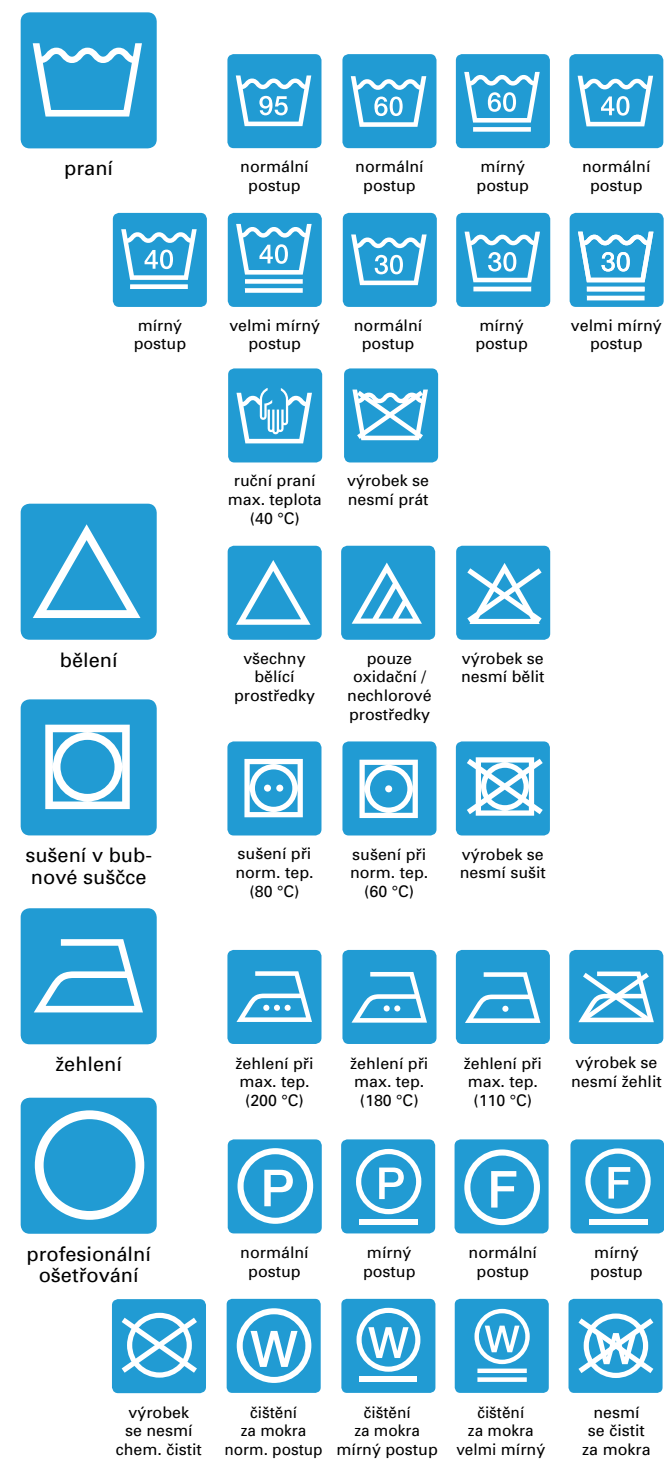
Neradi nakupujete oblečení na internetu, protože se bojíte, že vám nebude sedět? Na vině je nejednotné značení velikostí. Každý výrobek má trochu jiný střih – tu nesedí přes prsa, tu přes boky, ale zkušený nakupující většinou ví, jaké velikosti hledat. Největší problém bývá s označením písmenným kódem S, M, L, XL... Jelikož ani na evropské úrovni nepanuje shoda, neexistuje žádné nařízení, které by v EU sjednocovalo, co má který kód přesně znamenat. Pokud nám najednou v obchodě sedí tričko o jedno X menší než obvykle, nemusí to zákonitě znamenat, že jsme zhubli. Výrobce spíše pro označování používá jinou tabulku, než jsme běžně zvyklí. Tato nejednotnost pak ve spotřebitelích zasévá nedůvěru v nakupování oblečení přes internet a brání úspěšnému rozvoji přeshraničního prodeje v celé EU.

Zákazník má ale i v tomto případě právo na úplné a pravdivé informace. Přece nebude kupovat zajíce v pytli. Označuje-li prodejce výrobek velikostí, měl by zároveň uvést, jaké rozsahy v jednotlivých tělesných partiích spadají pod konkrétní označení. Taková informace je důležitá zejména tam, kde není možné zboží vyzkoušet. K označování velikostí existují technické normy. Ty však nejsou právně závazné a prodejce či výrobce si může stanovit svůj vlastní rozsah odlišný od normy. Pokud ale uvede, že velikosti oblečení normě odpovídají, pak musí sedět.

Reklamacce

Většinu zmíněných povinností informovat spotřebitele kontroluje Česká obchodní

+ Význam symbolů pro údržbu

Zdroj: SOTEX GINETEX CZ, www.sotex.cz

inspekce a může za ně udělovat vysoké pokuty. Působí to preventivně, a tak se prodejci někdy více a někdy méně snaží. Co ale zákazník? Pokuta výrobcu mu v řešení jeho problému asi příliš nepomůže. Porušování pravidel pro označování může mít vliv

na samotné použití zboží. Občanský zákoník k tomu říká, že pokud zboží neodpovídá právním předpisům, je jednoduše vadné. Někdy lze vadu odstranit tím, že prodávající doplní potřebnou informaci, ale dojde-li například nepravdivou informací o údržbě

+ Čistý textilní výrobek

Označení jako „100%“, „čisté“ či „pouze z“ může být použito nejen pro výrobky výhradně složené ze stejných vláken, ale také pro výrobky, kde výrobní postup opodstatňuje přítomnost až 2% cizích vláken. 100% výrobek z mykané příze může obsahovat až 5% cizích vláken, pokud je to nezbytné z hlediska výrobního postupu.

k poškození oblečení, nová cedulka nepomůže. Špatné označení je vadou, a pokud způsobí škodu, je za ni odpovědný prodejce. Přesáhne-li škoda částku 500 eur, což se i u oblečení může stát (společenské oděvy, kožené či kožešinové zboží), lze se o náhradu škody přihlásit přímo u výrobce či distributora. Jsem-li alergický na vlnu, která není na výrobku uvedena, a přesto ji obsahuje, mohu požadovat při reklamaci vrácení peněz, protože vadu nijak odstranit nelze.

A jak s nesprávnou velikostí? V kamenných obchodech, kde máme možnost věc vyzkoušet, to provádějíme důkladně. Zákon nepřikazuje, aby obchodník umožnil vrátit zboží bez udání důvodu, protože doma už tak dobře nesedlo. V e-shopech, kde jsme odkázáni pouze na informace od prodejce, je situace trochu jiná. Nejen, že lze zboží vrátit do 14 dnů bez udání důvodu, pokud neodpovídá uvedeným rozměrům, jedná se opět o vadu, kterou můžeme reklamovat. Rozdíl mezi reklamací a prostým odstoupením je především v nákladech. Vracíme-li zboží bez udání důvodu, hradíme náklady na poštovné sami. Při úspěšné reklamaci můžeme požadovat proplacení poštovného od obchodníka. ✕